

Ion

de Liviu Rebreanu

Elev : Jianu Razvan

Pentru INCEPUT

Liviu Rebreanu s-a nascut la 27 noiembrie 1885 , in satul Tarlisiua , judetul Bistrita-Nasaud. Este primul dintre cei 13 copii ai invatatorului Vasile Rebreanu si ai Ludovicai , descendenti din familii de tarani liberi de pe valea Somesului. Studiile le face la Nasaud si Bistrita , scoala militara la Sopron,apoi la Acamedia militara din Budapesta. Activeaza ca ofiter la Gyula , demisionand in 1908 , iar in 1909 trece clandestin muntii spre Bucuresti.

Debuta cu nuvelele “Framantari”(1912) , “Golanii” , “Marturisire”(1916) , “Rafuiala”(1919). In 1920 apare romanul “Ion” , primul roman social obiectiv modern din literatura romana.

A fost directorul Teatrului National , presedintele Societatii Scriitorilor Romani si membru al Academiei Romane din 1934,cand Rebreanu sustine discursul de receptie cu titlul “Lauda taranului roman”.

Opera

Nuvele : “Catastrofa”(1921) , “Norocul”(1921) , “Cuibul visurilor”(1927) , “Cantecul lebedei”(1927) , “Itic Strul dezertor”(1932)

Romane sociale : “Ion”(1920) , “Craisorul”(1929) , “Rascoală”(1932) , “Gorila”(1938)

Romane psihologice : “Padurea spanzuratilor”(1922), “Adam si Eva”(1925) , “Ciuleandra”(1927) , “Jar”(1934)

Romanul politest : “Amandoi”(1940)

Teatru : “Cadrilul”(1919) , “Plicul”(1923) , “Apostolii”(1926)

Direct in CUPRINS

- editia citita , localitatea , anul
- plasarea in timp si spatiu
- date despre roman
- distantarea de stereotipul samanatorist
- pareri ale criticilor

La realizarea acestor documente a ajutat ,de fapt a fost esentiala , citirea cartii “Ion” de Liviu Rebreanu , editura Minerva , Bucuresti , 1984.

Actiunea romanului se petrece in lumea satului ardelean de la inceputul secolului al XX-lea , in satul Pripas.Viata sociala a Ardealului care , desi inchisa in celula unui sat , este zugravita in intreaga ei stratificatie , de la simplul vagabond pana la candidatul de deputat si la mediul administratiei unguresti , “cu o fauna bogata in exemplare variate”.

E. Lovinescu deschide o epoca in interpretarea lui Rebreanu , sustinand ca adevaratul roman romanesc , construit pe o vasta suprafata epica , se realizeaza o data cu aparitia lui Ion.

Formula epica dura a romanului este “o replica data atat lirismului samanatorist cat si atitudinii poporaniste”, predominante in epoca , departandu-se astfel de stereotipului samanatorist care idiliza viata acestuia.

Tehnica romanului este circulara , deoarece incepe cu descrierea drumului spre satul Pripas si cu imaginea satului adunat la hora si se termina cu imaginea satului adunat la sarbatoarea hramului noii biserici si descrierea drumului dinspre satul Pripas.

Romanul este structurat in doua parti sugestive(“Glasul pamanului” si “Glasul iubirii”),capitolele au titluri-sinteza(“Inceputul”, “Hora”, “Nunta”, “Nasterea” etc).Actiunea se organizeaza,totusi ,in jurul unei figuri centrale , al unui erou frust si voluntar , al lui Ion.

In mijlocul CUPRINSULUI

- femeia in “Ion”
- averea , “biblia” taranului din “Ion”
- religia Ardealului secolului al XX-lea

G.Calinescu afirma : “In societatea taraneasca , femeia reprezinta doua brate de lucru ,o zestre si o producatoare de copii.Odata criza erotica treuta , ea inceteaza de a mai insemna ceva pentru feminitate. Soarta Anei e mai rea , dar deosebita cu mult de a oricarei femei , nu.”

Batuta de tata si de sot, Ana ,ramasa fara sprijin moral, dezorientata si respinsa de toti,se spanzura. Florica,parasita de Ion ,se casatoreste cu George si se bucura de norocul pe care il are , desi il iubea tot pe Ion.

In sat ,domina mentalitatea ca oamenii sunt respectati daca au oarecare agoniseala , fapt ce face ca relatiile sociale sa fie tensionate intre “sarantoci” si “bocotani” .Intre cele doua tabere are loc un continuu razboi , bataile celor instariti cu sarantocii fiind un lucru obisnuit. Destinurile personajelor sunt determinate de aceasta mentalitate , de faptul ca familiile nu se intemeiaza pe sentimente , ci pe interese economice.

Religia are un loc foarte important in viata satului.Preotul Belciug ,ramas vaduv inca din primul an ,are o personalitate puternica, fiind cel mai respectat om sin sat , avand o autoritate totala asupra intregii colectivitati .Astfel,cand George intra in conflict cu Ion,el apeleaza la Belciug pentru a-l face de ras pe “sarantoc” , cunoscandu-i autoritatea si respectul in sat. La indemnul preotului Ion este condamnat la inchisoare fiind considerat un scelerat , cu toate ca cel care il daduse in judecata isi retrasese acuzatia.

Inceputul FINALULUI

- **Ion – glasul iubirii si al pamantului**
- **scurt istoric**
- **este Ion un scelerat iremediabil ?**

Personajul central al romanului ,Ion al Glanetasului ,este personaj reprezentativ pentru colectivitatea umana din care face parte prin mentalitatea clasei taranesti si a vremurilor careia ii apartin.

Lui Ion , flacau harnic si mandru ,dar sarac , ii place Florica , dar Ana are pamant,asa ca el ii face curte acesteia,spre disperarea lui Vasile Baci ,tatal Anei ,care se cearta cu Ion si-l face de rasul satului spunandu-i “sarantoc”. Baiatul o necinsteste pe Ana si il obliga astfel pe tatal ei sa i-o dea de nevasta impreuna cu o parte din pamanturi. Obtinand avere ,Ion dobandeste situatie sociala ,demnitate umana si satisfacerea propriului orgoliu.Desi asezat la casa lui,Ion,din cauza firii lui patimase, nu se poate multumi cu averea pe care o dobandise si ravneste la Florica.

Sfarsitul lui Ion este naprasnic , este omorat de George Bulbuc , care-l prinde iubindu-se cu nevasta lui , asadar este o crima pasionala.

Personajul Ion este unul de referinta in literatură romana , “concentrand tragica istorie a taranului ardelean si primele decenii ale secolului al XX-lea”.

Eugen Lovinescu afirma : “Ion este expresia instinctului de stapnire a pamantului , in slujba caruia pune o inteligenta ascutita ,o cazuistica stransa , o viclenie procedurala si , cu deosebire , o vointa imensa”.

Spre deosebire de acesta , George Calinescu considera ca “nu din inteligenta a iesit ideea seducerii , ci din viclenia instinctuala ,caracteristica oricarei finite reduce”.Eu sunt de acord cu prima afirmatie ,deoarece consider ca Ion este totusi un personaj prea istet , replicile lui nu vin din viclenia instinctuala a lui G. Calinescu ci dintr-o viclenie premeditata. Si totusi nici marele nostru Calinescu nu greseste in mare masura pentru ca in anumite momente ale actiunii Ion chiar actioneaza sub impulsul instinctului.

Conflictul interior care marca destinul flacaului este vizibil inca de la inceputul romanului : “Tute si harnic ca ma-sa”, chipes, voinic, dar sarac , Ion simte dureros prapastia dintre el si “bocotanii” satului .

Astfel , se pot distinge doua forte care ii sfasie sufletul , glasul pamantului si glasul iubirii ,a caror victima va fi in finalul cartii. Patima pentru pamant il macina inca de mic : “Iubirea pamantului l-a stapanit de mic copil. Vesnic a pizmuit pe cei bogati si vesnic s-a inarmat intr-o hotarare patimasa : trebuie sa aiba pamant mult,trebuie!De pe atunci pamantul i-a fost mai drag ca o mama ...”. Asadar setea de pamant este trasatura dominanta a personalitatii sale : “glasul pamantului patrundea navalnic in sufletul flacaului ca o chemare ,coplesindu-l”. Fiind dominat de dorinta de a fi respectat in sat,stapanit de o vointa navalnica, un temperament controlat de instincte primare , hotarat si perseverant in atingerea scopului, dar si viclean,Ion isi urzeste cu meticulozitate si pricepere planul seducerii Anei. Cum dragostea devine si ea o arma calita in valvataia acestui foc ce-l incinge,prinsa la mijloc,in lupta pentru pamant dintre Ion si socrul sau , Vasile Baciuc , biata Ana e o tragica victima.

Cand trateaza problema zestrei cu Vasile Baciuc , Ion este “semet si cu nasul in vant” ,sfidator ,constient ca detine controlul absolut asupra situatiei si ca-l poate sili sa-i dea pamantul la care atata ravnise.De fapt casatoria cu Ana este casatoria cu pamanturile ei , sotia devenind o povara jalnica si incomoda.

Capitolul “Nunta” il surprinde pe Ion intre cele doua glasuri,devenite voci interioare , mai intai “ce-ar fi daca as lua pe Florica si am fugi in lume sa scap de uratenia asta”,ca apoi ,in clipa imediat urmatoare , sa gandeasca in sine cu dispret “si sa raman tot calic ,pentru o muie-re...”.

Trairile lui Ion in lupta dusa pentru a intra in stapanirea pamanturilor lui Vasile Baciuc sunt cele mai diverse : de la brutalitate , violenta , la prefacatorie si incantare. Calinescu afirma : “in planul creatiei Ion este o bruta.A batjocorit o fata , i-a luat averea , a impins-o la spanzuratoare si a ramas in cele din urma cu pamant.” Si intr-adevar ,in lupta sa pentru pamant ,personajul nu isi da seama de raul pe care il face,si daca realizeaza totusi nu face nimic ca sa il opreasca.

Este Ion un iremediabil scelerat ? Aceasta este parerea preotului Belciug si ,dupa cum afirma Florea Firan “nu putini critici literari o impartasesc”.Dar oare sa inveti sa stai drept , sa nu te apleci in bataia vantului,sa inoti contra curentului inseamna sa fii scelerat?Sa iesi din particular , sa fii unic inseamna sa fii scelerat ? Parerea mea este ca nu , si chiar un nu foarte hotarat.

Finalul

Finalul lui Ion ne cufunda intr-un timp absolut ,insensibil la nodurile tragice care s-au legat in satul ardelean : “Satul a ramas inapoi acelaasi , parca nimic nu s-ar fi schimbat.Cativa oameni s-au stins ,altii le-au luat locul. Peste zvarcolirile vietii , vremea vine nepasatoare , stergand toate urmele , suferintele ,patimile ,nazuintele ,mari si sau mici ,se pierd intr-o taina dureros de necuprinsa , ca niste tremurari plapande intr-un uragan urias”.

Spre deosebire de “Morometii” , unde destinele personajelor nu se influenteaza reciproc,in “Ion” ele se intrepatrund:pe de o parte destinul lui Ion , iar pe de alta parte viata satului ardelenesc.

G.Calinescu afirma : “ ”Ion” este un poem epic,(...) o capodopera de maretie linistita”.